

YAYINCININ SANSÜRÜ MÜ SOYKIRIM PARANOYASI MI?

Ali Kenan

06.07.2014

Star Gazetesi, 4.06.2014, İbrahim Kiras

Türkiyede öylesine etkili bir soykırım lobisi oldu ki bu lobinin doal ve gönüllü üyeleri Türk yazar ve bilim adamları bir yana, uluslararası üne sahip bazı batılı tarihçileri bile baskı altına almaya yeltenebiliyorlar. Geçmişte bu ülkede, bırakın soykırım iddiasını dile getirmeyi, 1915de neler olduğunu konuşmak bile akla gelecek bir iş değildi. Tarihimizin tatsız anlarını hatırlamak hoşumuza gitmediği için. Başka bir sebebi yok, onu söyleyelim.

Balkan bozgunu hakkındaki suskunluğumuz gibi... 93 Harbinde yaşananlar konusundaki suskunluğumuz gibi... Rumelide; Kıbrımda ve Kafkaslarda yaklaşık iki yüz yıl boyunca uğradığımız kıyımlar, tecavüzler ve zorunlu göçler konusundaki suskunluğumuz gibi... Ama özellikle 1915 olayları konusundaki bu tutum hem sükkat ikrardan gelir denilerek Ermeni soykırım tezinin ekmeğine ya sürdürü ve karşı tarafın iddialarını milletlerarası platformlarda cevapsız bırakıldı oldu hem de yetmiş nesilleri kendi geçmişlerinden habersiz hale getirdi.

1970li yıllarda Türk diplomatlarına yönelik ASALA eylemleri olmasaydı konu yine gündeme gelmeyebilirdi. Hem ASALA terörünün yarattığı tepki hem de Ermeni lobilerinin uzun yıllardan bu yana sürdürdükleri ısrarlı ve sabırlı faaliyetler neticesinde Batı kamuoyunda ve özellikle uluslararası akademik çevrelerde Ermeni tezlerinin tarihi gerçek gibi kabul edilir hale gelmesi nihayet Türk kurumlarının da harekete geçirdi ve soykırım tezlerine cevap mahiyetinde çalışmalar yapmaya başladı. Bu arada bazı aydınlar ise bu konuda resmi tezlerin dışındaki açıklamalara da kulak verilmesi gerektiğini düşündüler. Yalnız bu sınavtaki aydınlarımızın ciddi bir bölümü objektif analiz imkânına ulaşmak için kendi ülkelerinin tarihine bir yabancı gözle bakma iddiasıyla yola çıkıp -birtakım ideolojik tartışılmaları sebebiyle- adeta kendi milletlerine düman gözle bakar hale geldiler. Dolayısıyla 1915 olayları konusunda ifrattan tefrite vardı. Yani bir aşırıaktan bir başka aşırıığa geçtik. Hatta geçen zaman içinde Türkiyede öylesine etkili bir soykırım lobisi oldu ki bu lobinin doal ve gönüllü üyeleri Türk yazar ve bilim adamları bir yana, uluslararası üne sahip bazı batılı tarihçileri bile baskı altına almaya yeltenebiliyorlar. Bu tür çabalar ne yazık ki büyük ölçüde başarısız da oluyor.

YAKIN TARİHE TARAFIYI BAKI

Bunun en son örneklerinden birini geçtiğimiz aylarda ya?ad?k: Biliyorsunuz, 1915 olaylar? konusunda Ermeni tezlerini savunan yay?nlar?n Türkiyedeki tabiri caizse ana üslerinden biri ?leti?im Yay?nlar?d?r. Bilimsel veya akademik de?eri olsun olmas?n soyk?r?m tezini savunan kitaplar bu yay?nevinde kendilerine bir ?ekilde yer buluyor. ?leti?im asl?nda bir yandan Türk ve dünya edebiyat?n?n seçkin ve öncü metinleri, di?er yandan sosyal bilimler alan?nda nitelikli çal??malar? Türk okuruna kazandıran bir yay?nevi. Ama özellikle yak?n tarih konusunda ideolojik bir tak?nt?lar? var. Ne 1915 olaylar? konusunda Ermeni soyk?r?m tezine ayk?r? bir çal??maya ne de ?ttihat ve Terakki yönetimi konusunda olumlu bir yakla??m içeren herhangi bir kitaba yay?n listelerinde yer vermeleri dü?ünülemiyor. Bunun bir tek istisnas? var, görebildi?im kadar?yla: Aykut Kansunun 1908 Me?rutiyet Devriminin san?lan?n aksine askeri bürokrasinin tepeden inme gerçekle?tirdi?i bir rejim de?i?ikli?i olmay?p liberal taleplere dayal? bir halk hareketinin sonucu oldu?unu, ?ttihatç?lar?n da ?rkç? ve korporatist bir siyasi programa ba?l? olduklar? iddias?n?n temelsizli?ini savunan kitab? 1908 Devrimi... Ama herhalde Kansu da kendi sosyal muhitlerinin mensubu oldu?u için –ve ayn? zamanda mesela Me?rutiyet ideolojisinin liberal karakterine vurgu yapmakla beraber Ermeni meselesi hakk?nda ak?nt?n?n d???na ç?kmad??? için- orada yer bulabilmi? olmal?. Yoksa kendi muhitlerinin d???ndan birinin, sözgelimi ?mail Küçükk?l?nç?n kitab?n? akademik kalitesi ne seviyede olursa olsun basmazlard? muhtemelen. ??te bu yay?nevi bile Ermeni tezine ihanet etmekle suçland?! Türkiyedeki mahut soyk?r?m lobisinin uluslararası Ermeni hareketini bile yaya b?rakan ba?nazl???n?n derecesini görüyor musunuz?

OLMAYAN SANSÜRÜN KAVGASI

Bir tarih profesörü geçtiğimiz aylarda kat?ld??? bir televizyon program?nda inan?lmaz bir iddia –ve suçlama- ortaya atarak Erik Jan Zürcher'in Modernle?en Türkiyenin Tarihi adl? kitab?n?n ?leti?im Yay?nlar? taraf?ndan sansürlendi?ini öne sürdü. Eski Maocu, yeni liberal profesörün Kitapta Türkçe çevirisine al?nmayan öyle bir üç sayfa var ki 1915 deh?eti konusunda bütün gerçekleri söylüyor iddias?na hem yay?nevi hem de bizzat kitab?n yazar? cevap verdiler. Yay?nevi suçlamay? iftira olarak nitelerken, Erik Jan Zürcher de ?u aç?klamay? yaptı: Y?llar içinde Ermeni Sorununa bak???m de?i?ti. Bu, 90l? y?llar?n sonuna kadar kendimi tam olarak vermedi?im bir konuyu daha derinlikli biçimde kavramam?n yan? s?ra yeni ve ba?ar?l? çal??malar?n artmas?ndan da kaynakland?. Bu durum Modernle?en Türkiyenin Tarihi kitab?m?n farklı edisyonlar?na/bas?mlar?na da yans?d?. 1993 tarihli ilk bas?m, 1915te ya?anan olaylar?n tart??mal? noktalar?n? iki sayfada s?ral?yor ve planl? bir yok etme siyasetinin söz konusu oldu?una inand???m? ifade ediyordu. Bu k?s?m 1995teki ilk Türkçe bas?ma tam ve do?ru olarak çevrildi. Tamamen gözden geçirilmi? 2004teki ?ngilizce bas?mda Ermeni soyk?r?m?na ayr?lan k?s?m iki kat?na ç?karak dört sayfa kaplad?. Tehcir uygulamas?na ve yap?lan infazlara elimden geldi?ince daha fazla yer verdim ancak vard???m sonuç özünde ayn? kald?. Anla?ld??? kadar?yla, sansürlendi?i iddia edilen sayfalar kitab?n ilk edisyonunda yer almaktayd? ve bunlar Türkçede 21 defa bas?lan ilk çeviride yer alm???t?. Yazar kitab?n?n gözden geçirilmi? yeni edisyonunu yay?mlad?ktan tam dört y?l sonra yay?nevi Türkçe çeviride gerekli de?i?iklikleri yap?p eseri bu haliyle yay?nlamaya ba?lam???. K?ssadan ç?kan -?akayla kar???k- hisse ?u: Türkiyedeki soyk?r?m lobisi mensuplar? ne kötülük ç?karsa bizim milletten ç?kar görü?üne içtenlikle ba?l?lar! S?rf bu yüzden Avrupal? bir tarihçinin 1915 olaylar? konusundaki kanaatini de?i?tirmi? olabilece?i akla getirilemiyor. Kabahat yine Türklerde aran?yor; böylece yay?nevi sansür yapm?? sonucuna var?l?yor. ?aka bir tarafa, tuhaf bir psikoloji bu...

Modernle?en Türkiyenin Tarihi

Erik Jan Zürcher

<http://www.stargazete.com/mobil/mobildetay.asp?Newsid=905806>

tarih: Cumartesi, Temmuz 05, 2014

Kaynak/Source: